

ALGEBRA 1, Lista 6

Konwersatorium 19.11.2018 i Ćwiczenia 20.11.2018.

0S. Materiał teoretyczny: Grupa ilorazowa, homomorfizm ilorazowy i zasadnicze twierdzenie o homomorfizmie grup. Produkt grup: definicja, własności, przykłady. Twierdzenie o produkcie wewnętrznym podgrup grupy.

1S. Niech $(A, +)$ będzie grupą przemienną i $k \in \mathbb{N}_{>0}$. Definiujemy:

$$kA := \{kx \mid x \in A\}$$

($kx = x + \dots + x$, gdzie x dodajemy do siebie k razy). Udowodnić, że kA jest dzielnikiem normalnym A .

2S. Znaleźć $k \in \mathbb{N}_{>0}$ takie, że:

(a) $\mathbb{Z}_{12}/3\mathbb{Z}_{12} \cong \mathbb{Z}_k$;

(b) $\mathbb{Z}_8/6\mathbb{Z}_8 \cong \mathbb{Z}_k$;

(c) $\mathbb{Z}_{12}/5\mathbb{Z}_{12} \cong \mathbb{Z}_k$.

3. Czy następujące grupy są cykliczne?

(a) $S(\mathbb{Z}_3, +_3) \times (\mathbb{Z}_6, +_6)$;

(b) $S(\mathbb{Z}_3, +_3) \times (\mathbb{Z}_4, +_4)$;

(c) $S(\mathbb{R}, +)$;

(d) K podgrupa $(\mathbb{Q}, +)$ generowana przez $\{1/2, 1/3\}$;

(e) $K(\mathbb{Q}, +)$;

(f) $K(\mathbb{Z}, +) \times (\mathbb{Z}, +)$;

4K. Załóżmy, że $k, n \in \mathbb{N}_{>0}$ oraz $k|n$. Udowodnić, że:

(a) istnieje jedyny homomorfizm $\varphi : \mathbb{Z}_n \rightarrow \mathbb{Z}_k$ taki, że $\varphi(1) = 1$;

(b) dla homomorfizmu φ z punktu (a) powyżej mamy:

$$\ker(\varphi) = \langle k \rangle = k\mathbb{Z}_n \cong \mathbb{Z}_{\frac{n}{k}};$$

(c) $\mathbb{Z}_n/k\mathbb{Z}_n \cong \mathbb{Z}_k$.

5. W grupie ilorazowej G/H wyznaczyć rząd elementu $a + H$, gdzie:

(a) $G = (\mathbb{Q}, +)$, $H = (\mathbb{Z}, +)$, $a = \frac{2}{3}$;

(b) $G = (\mathbb{Z}_{12}, +_{12})$, $H = \{0, 3, 6, 9\}$, $a = 5$;

(c) $G = (\mathbb{Q}, +)$, $H = (3\mathbb{Z}, +)$, $a = \frac{2}{3}$;

(d) $G = (\mathbb{R}, +)$, $H = (\mathbb{Q}, +)$, $a = \sqrt{2}$.

6. Rozważamy grupy G, H oraz dzielnik normalny $K \triangleleft G$. W każdym z poniższych przypadków udowodnić, że $G/K \cong H$ (wskazać epimorfizm $f : G \rightarrow H$ taki, że $\ker(f) = K$ i skorzystać z zasadniczego twierdzenia o homomorfizmie grup).

(a) $G = (\mathbb{C} \setminus \{0\}, \cdot)$, $K = S^1 = \{z \in \mathbb{C} \mid |z| = 1\}$, $H = (\mathbb{R}_{>0}, \cdot)$.

(b) $G = (\mathbb{R}^2, +)$, $K = \text{Lin}\{(1, 2)\}$, $H = (\mathbb{R}, +)$.

(c) $G = (\mathbb{C} \setminus \{0\}, \cdot)$, $K = \{1, -1, i, -i\}$, $H = (\mathbb{C} \setminus \{0\}, \cdot)$.

(d) $G = (\mathbb{R} \setminus \{0\}, \cdot)$, $K = \{1, -1\}$, $H = (\mathbb{R}_{>0}, \cdot)$.

(e) $G = (\mathbb{Z}, +) \times (\mathbb{Z}, +)$, $K = \{(x, x) \mid x \in \mathbb{Z}\}$, $H = (\mathbb{Z}, +)$.

7. Mamy funkcję

$$f : (\mathbb{R}^2, +) \rightarrow (\mathbb{R}, +), \quad f(x, y) = 4x - 2y;$$

która jest epimorfizmem grup (a nawet przestrzeni liniowych).

(a) Znaleźć $\ker(f)$.

(b) Wskazać podgrupę $H < (\mathbb{R}^2, +)$ taką, że $(\mathbb{R}^2, +)$ jest produktem wewnętrznym podgrup $\ker(f)$ i H (w szczególności: $(\mathbb{R}^2, +) \cong \ker(f) \times H$).

8. Czy istnieje $H < (\mathbb{Q}, +)$ taka, że $(\mathbb{Q}, +)$ jest produktem wewnętrznym podgrup \mathbb{Z} i H ?

9. Czy grupa S_3 jest izomorficzna z produktem $G \times H$ dla pewnych nietrywialnych grup G i H ?